

angbatasngdiyos.org

Ang Batas ng Diyos: Apendise 4: Ang buhok at balbas ng Kristiyano

ISANG UTOS NG DIYOS NA SOBRANG SIMPLE, NGUNIT GANAP NA TINATANGGIHAN

ANG UTOS SA LEVITICUS 19:27

Walang makatuwirang batayan sa Bibliya para sa halos lahat ng denominasyong Kristiyano upang balewalain ang utos ng Diyos tungkol sa mga lalaki na panatilihin ang kanilang buhok at balbas ayon sa inilarawan ng Panginoon.

Alam natin na ito'y utos na tapat na sinusunod ng lahat ng mga Hudyo noong panahong biblikal, nang walang patid—gaya ng patuloy na pagsunod ng mga ultra-Ortodoksong Hudyo sa ngayon, bagama't may mga detalye silang hindi ayon sa Bibliya bunga ng maling pagkaunawa ng mga rabino sa talata.

Wala ring pagdududa na si Jesus, kasama ang lahat ng Kaniyang mga apostol at alagad, ay tapat na tumupad sa lahat ng mga utos sa Torah—kabilang ang Levitico 19:27:

"Huwag ninyong ahitin ang paligid ng inyong ulo, ni huwag ninyong galawin ang gilid ng inyong balbas."

IMPLUWENSIYA NG MGA GRIYEGO AT ROMANO

MGA KULTURAL NA GAWI AT PAGSANG-AYON

Nagsimulang lumihis ang mga unang Kristiyano sa utos tungkol sa buhok at balbas, sa malaking bahagi dahil sa mga impluwensiyang kultural noong unang mga siglo ng panahong Kristiyano.

Habang lumalaganap ang Kristiyanismo sa [daigdig ng mga Griyego at Romano](#), ang mga nakumberteng Hentil ay nagdala ng kani-kanilang mga kaugaliang kultural. Parehong may pamantayan ng kalinisan at pag-aayos ng sarili ang mga Griyego at Romano—na kinabibilangan ng pag-aahit at paggupit ng buhok at balbas. Nagsimulang makaapekto ang mga gawi nilang ito sa mga kaugalian ng mga Hentil na Kristiyano.

Naimpluwensiyahan ng itsura ng mga Romano at Griyego ang mga unang Kristiyano, kaya't nagsimula nilang balewalain ang Kautusan ng Diyos tungkol sa buhok at balbas.

ANG PAGKABIGO NG IGLESIA NA MANINDIGAN

Ito sana ang panahong dapat tumindig ang mga pinuno ng iglesia upang ipaglaban ang kahalagahan ng pananatiling tapat sa mga turo ng mga propeta at ni Jesus—anuman ang kultura at mga gawi ng lipunan.

Hindi sana nila kailanman isinuko ang alinmang utos ng Diyos. Gayunman, ang kawalan ng katatagang ito ay naipasa sa bawat salinlahi, na naging sanhi ng isang bayan na mahina sa paninindigang manatiling tapat sa Kautusan ng Diyos.

ANG MGA NATITIRA NA ININGATAN NG DIYOS

Ang kahinaang ito ay patuloy hanggang ngayon, at ang iglesiang nakikita natin ngayon ay malayo na sa iglesiang itinatag ni Jesus. Ang tanging dahilan kung bakit ito patuloy na umiiral ay dahil, gaya ng palagi, may iningatang natitira ang Diyos:

“Ang pitong libo na hindi lumuhod kay Baal ni humalik sa kaniya” (1 Hari 19:18).

ANG KAHALAGAHAN NG UTOS

PAALALA NG PAGSUNOD

Ang utos tungkol sa buhok at balbas ay isang pisikal na paalala ng pagsunod at pagiging hiwalay sa mga impluwensiya ng mundo. Ipinapakita nito ang isang pamumuhay na nakatuon sa pagpaparangal sa mga tagubilin ng Diyos higit sa mga pamantayan ng lipunan o kultura.

Wala ni isang talata sa Kasulatan na nagsasabing kinansela na ng Diyos ang Kaniyang utos tungkol sa buhok at balbas. Si Jesus at ang Kaniyang mga alagad ay sumunod sa utos na ito ayon sa Kautusan.

Si Jesus at ang Kaniyang mga apostol ay nagsilbing huwaran ng pagsunod, at ang kanilang halimbawa ay dapat magbigay-inspirasyon sa mga mananampalataya ngayon na muling yakapin ang utos na ito—na madalas isinasantabi—bilang bahagi ng kanilang katapatan sa banal na Kautusan ng Diyos.

SI JESUS, ANG KANIYANG BALBAS AT BUHOK

SI JESUS BILANG PINAKAHULWARAN

Sa pamamagitan ng Kaniyang buhay, si Jesucristo ang nagbigay ng pinakahulwaran kung paano dapat mamuhay ang sinumang naghahangad ng buhay na walang hanggan. Ipinakita Niya ang kahalagahan ng pagsunod sa lahat ng mga utos ng Ama—kabilang ang utos tungkol sa buhok at balbas ng mga anak ng Diyos.

Mahalaga ang Kaniyang halimbawa sa dalawang aspeto: para sa mga taong nabuhay noong kapanahunan Niya at para sa mga susunod na henerasyon ng mga alagad.

PAGHAMON SA MGA TRADISYONG RABINIKO

Sa Kaniyang panahon, ang katapatan ni Jesus sa [Torah](#) ay nagsilbing paninindigan laban sa maraming turo ng mga rabino na bumalot sa pamumuhay ng mga Hudyo. Bagama't tila tapat sa Torah, ang mga katuruang ito ay karamihan ay tradisyon lamang ng tao, na ginawa upang paalipinin ang mga tao sa mga gawaing iyon.

PAGSUNOD NA DALISAY AT WALANG HALONG KAMALIAN

Sa pamamagitan ng tapat na pagsunod sa Torah—kabilang ang mga utos tungkol sa Kaniyang buhok at balbas—hinamon ni Jesus ang mga pagbaluktot na ito at nagbigay ng dalisay at walang bahid na halimbawa ng pagsunod sa Kautusan ng Diyos.

ANG BALBAS NI JESUS SA PROPESIYA AT SA KANIYANG PAGHIRAP

Ang kahalagahan ng balbas ni Jesus ay binigyang-diin din sa propesiya at sa Kaniyang pagdurusa. Sa inilahad ni Isaias tungkol sa paghihirap ng Mesias bilang [lingkod na pinahirapan](#), isa sa mga pagpapahirap na tiniis ni Jesus ay ang pagpilit at pagkalas ng Kaniyang balbas:

“Iniharap ko ang aking likod sa mga nananakit sa akin, ang aking mga pisngi sa mga bumubunot ng aking balbas; hindi ko itinago ang aking mukha sa kahihiyan at paglura” (Isaias 50:6).

Ipinapakita ng detalyeng ito hindi lamang ang pisikal na paghihirap ni Jesus, kundi pati ang Kaniyang matatag na pagsunod sa mga utos ng Diyos kahit sa gitna ng di-masukat na pagdurusa. Ang Kaniyang halimbawa ay nananatiling makapangyarihang paalala para sa mga tagasunod Niya ngayon upang parangalan ang Kautusan ng Diyos sa lahat ng aspeto ng buhay, gaya ng ginawa Niya.

PAPANO TUPARIN NANG TAMA ANG UTOS NA ITO NA WALANG HANGGAN

HABA NG BUHOK AT BALBAS

Ang mga lalaki ay dapat magpanatili ng buhok at balbas na sapat ang haba upang malinaw na makita na mayroon sila nito, kahit mula sa malayo. Hindi dapat sobrang haba o sobrang ikli—ang mahalaga ay hindi dapat kalbuhin o ahitin nang labis ang buhok o balbas.

ANG BUHOK AT BALBAS PARA SA BAWAT LALAKING MAY TAKOT SA DIYOS AT SUMUSUNOD SA KANYANG ANAK NA SI JESU-CRISTO

TAMA

Ang linya ng buhok (lahat ng panig), balbas (kasama ang leeg), at bigote ay natural. Hindi ito binago.

MALI

Binago ang natural na linya ng buhok, balbas, at bigote.

angbatasngdiynos.org

HUWAG GALAWIN ANG LIKAS NA HUGIS NG GILID

Hindi dapat ahitin ang buhok o balbas sa kanilang likas na hugis o gilid. Ito ang pangunahing punto ng utos, na nakasentro sa salitang Hebreo na *pe'ah* (פאה), na nangangahulugang gilid, hangganan, sulok, o tagiliran. Hindi ito tumutukoy sa haba ng bawat hibla, kundi sa likas na mga hangganan ng buhok at balbas.

Halimbawa, ang parehong salitang *pe'ah* ay ginamit patungkol sa mga gilid ng bukirin: *“Kapag aanihin ninyo ang inyong bukirin, huwag ninyong aanihin hanggang sa pinakahangganan (pe'ah) ng inyong bukid ni pulutin ang mga nalaglag na uhay”* (Levitico 19:9).

Malinaw na hindi ito tumutukoy sa haba ng trigo (o anumang halaman), kundi sa mismong dulo ng bukid. Ang parehong lohika ay naaangkop sa buhok at balbas.

MAHAHALAGANG PUNTOS SA PAGTUPAD NG UTOS

1. **Panatilihin ang pagiging halata:** Ang buhok at balbas ay dapat malinaw na nakikita at madaling makilala, bilang tanda ng pagkakahiwalay gaya ng iniutos ng Diyos.
2. **Panatilihin ang likas na gilid:** Iwasang ahitin o baguhin ang likas na hugis ng buhok at balbas, lalo na sa gilid o linya nito.

Sa pamamagitan ng pagsunod sa mga prinsipyong ito, ang mga lalaki ay makasusunod nang tapat sa banal na tagubiling ito tungkol sa buhok at balbas, bilang paraan ng pagpaparangal sa walang hanggang mga utos ng Diyos.

MGA MALI NA DAHILAN SA HINDI PAGSUNOD SA UTOS NA ITO NG DIYOS:

MALING DAHILAN:

“Ang mga gustong magbalbas lang ang kailangang sumunod”

May ilang lalaki—kabilang ang ilang pinunong Mesyaniko—na nagsasabing hindi nila kailangang sundin ang utos na ito dahil ganap nilang inaahit ang kanilang balbas. Ayon sa hindi makatwirang pangangatwirang ito, ang utos ay para lamang sa mga “nagnanais magbalbas.” Sa madaling salita, tanging ang lalaking gustong magpalaki ng balbas (o buhok) ang kailangang sumunod sa tagubilin ng Diyos.

Ang ganitong “madaling” rason ay wala sa banal na teksto. Walang kondisyong “kung” o “sakaling,” kundi malinaw na tagubilin kung paano dapat alagaan ang buhok at balbas. Gamit ang parehong lohika, maaari ring isantabi ang ibang mga utos, gaya ng Sabbath:

- *“Hindi ko kailangang ipangilin ang ikapitong araw dahil wala naman akong ipinangilin na araw.”*
- *“Hindi ko kailangang mag-alala sa mga ipinagbabawal na karne dahil hindi ko naman tinatanong kung anong karne ang nasa plato ko.”*

Ang ganitong uri ng saloobin ay hindi nakalulugod sa Diyos, sapagkat nakikita Niya na ang Kaniyang mga utos ay hindi itinuturing na kalugud-lugod, kundi isang abala na sana’y hindi na umiiral. Taliwas ito sa saloobin ng mga manunulat ng mga Awit:

“O Panginoon, turuan mo akong unawain ang iyong mga utos, at susundin ko ang mga ito magpakailanman. Bigyan mo ako ng pang-unawa upang masunod ko ang iyong kautusan at sundin ito nang buong puso” (Awit 119:33–34).

MALING DAHILAN:

“Ang utos tungkol sa balbas at buhok ay may kaugnayan lang sa mga paganong kaugalian ng mga bansang nakapaligid”

Ang utos tungkol sa buhok at balbas ay madalas na mali ang pagkakaunawa—na ito raw ay may kinalaman sa mga paganong ritwal para sa patay—dahil ang mga katabing talata sa parehong kabanata ay tumutukoy sa mga gawaing ipinagbabawal ng Diyos. Gayunman, kapag sinuri natin ang konteksto at ang tradisyong Hudyo, makikitang ang interpretasyong ito ay kulang sa matibay na batayan sa Kasulatan.

Ang utos na ito ay malinaw na tagubilin tungkol sa personal na itsura, **na walang binabanggit na kaugnayan sa mga paganong ritwal para sa patay o iba pang kaugaliang pagano.**

MALAWAK NA KONTEKSTO NG LEVITICO 19

Ang kabanatang ito sa Levitico ay naglalaman ng iba’t ibang mga utos na sumasaklaw sa maraming aspeto ng buhay at moralidad. Kabilang dito ang mga utos tungkol sa:

- Pag-iwas sa panghuhula at salamangka (Levitico 19:26)
- Pag-iwas sa pagputol o pagpapatattoo sa katawan para sa patay (Levitico 19:28)
- Pag-iwas sa prostitusyon (Levitico 19:29)
- Pagtrato nang mabuti sa mga dayuhan (Levitico 19:33–34)
- Paggalang sa matatanda (Levitico 19:32)
- Paggamit ng tamang timbangan at sukat (Levitico 19:35–36)
- Pag-iwas sa paghahalo ng iba’t ibang binhi (Levitico 19:19)

Ang bawat isa sa mga utos na ito ay nagpapakita ng partikular na malasakit ng Diyos sa kabanalan at kaayusan sa loob ng bayan ng Israel. Kaya’t mahalagang bigyang-halaga ang bawat utos batay sa sarili nitong merito. Hindi maaaring ipalagay na ang utos na huwag galawin ang buhok at balbas ay awtomatikong konektado sa mga paganong ritwal dahil lamang ang talatang 28 ay tumutukoy sa pagputol sa katawan para sa patay at ang talatang 26 ay tungkol sa pangkukulam.

WALANG KONDISYON SA UTOS NA ITO

WALANG EXCEPTION SA KASULATAN

Bagama't may ilang bahagi sa Tanach na binabanggit ang pag-ahit ng buhok at balbas bilang bahagi ng pagluluksa, wala kahit isang talata sa Kasulatan na nagsasabing maaaring ahitin ng lalaki ang kaniyang buhok at balbas **basta't hindi ito kaugnay ng pagluluksa**.

Ang ganitong uri ng kondisyon ay dagdag lamang ng tao—isang pagtatangkang lumikha ng mga eksepsiyon na hindi naman binanggit ng Diyos sa Kaniyang Kautusan. Ang ganitong interpretasyon ay pagdaragdag ng mga clause na wala sa banal na teksto, na nagpapakita ng hangaring **iwasan** ang ganap na pagsunod.

ANG PAG-AAYOS NG MGA UTOS AY PAGSUWAY

Ang saloobin ng pag-aayos ng mga utos ayon sa pansariling kaginhawahan, sa halip na sumunod sa kung ano ang malinaw na iniutos, ay labag sa diwa ng pagpapasakop sa kalooban ng Diyos. Ang mga talatang tumutukoy sa pag-ahit dahil sa patay ay nagsisilbing babala na ang ganitong palusot ay hindi sapat upang pahintulutan ang pagsuway sa utos tungkol sa buhok at balbas.

MGA HUDYONG ORTODOXO

ANG KANILANG PAG-UNAWA SA UTOS

Bagama't mali ang pagkaunawa nila sa ilang detalye tungkol sa pagputol ng buhok at balbas, ang mga Hudyong Ortodox—mula pa noong sinaunang panahon—ay laging nakaunawa na ang utos sa Levitico 19:27 ay hiwalay sa mga kautusan tungkol sa mga gawaing pagano.

Pinanghahawakan nila ang pagkakaibang ito, na kinikilala na ang pagbabawal ay sumasalamin sa prinsipyo ng kabanalan at pagkakahiwalay—na walang kaugnayan sa pagluluksa o sa mga ritwal ng pagsamba sa diyus-diyosan.

PAGSUSURI SA MGA HEBREONG SALITA

Ang mga salitang Hebreo na ginamit sa talatang 27, gaya ng *taqqifu* (תקפו), na ang ibig sabihin ay “gupitin o ahitin sa paligid,” at *tashchit* (תשחית), na nangangahulugang “sirain” o “wasakin,” ay nagpapahiwatig ng pagbabawal sa pagbabago ng likas na anyo ng lalaki sa paraang hindi marapat para sa kabanalang inaasahan ng Diyos sa Kaniyang bayan.

Wala itong direktang kaugnayan sa mga gawaing pagano na binanggit sa mga naunang o kasunod na talata.

ANG UTOS BILANG PRINSIPYO NG KABANALAN

Ang pagsasabing ang Levitico 19:27 ay may kaugnayan sa mga ritwal ng mga pagano ay mali at may kinikilingan. Ang talatang ito ay bahagi ng hanay ng mga utos na gumagabay sa asal at anyo ng mga taga-Israel, at palaging naunawaan bilang isang natatanging kautusan—hindi konektado sa mga ritwal ng pagluluksa o pagsamba sa diyus-diyosan na binanggit sa ibang talata.

ANG TURO NI JESUS SA SALITA AT SA HALIMBAWA

Ang tunay na tagasunod ni Cristo ay ginagamit ang Kaniyang buhay bilang huwaran sa lahat ng bagay. Malinaw ang sinabi ni Jesus: kung iniibig natin Siya, tayo’y susunod sa Ama at sa Anak.

Ito ay isang kahilingan hindi para sa mahihina, kundi para sa mga may paningin na nakatuon sa Kaharian ng Diyos—at handang gawin ang anumang kailangan upang makamtan ang buhay na walang hanggan—kahit pa ito’y magdulot ng pagsalungat mula sa mga kaibigan, iglesia, o sariling pamilya.

MGA UTOS NA HINDI PINAPANSIN NG HALOS BUONG KRISTIYANISMO

Ang mga utos tungkol sa buhok at balbas, [*tzitzit*](#), [*pagtutuli*](#), ang [*Sabbath*](#), at [*ipinagbabawal na mga pagkain*](#) ay hindi pinapansin ng halos lahat ng Kristiyanismo. Ang mga ayaw sumabay sa karamihan ay tiyak na makararanas ng pag-uusig, gaya ng babala sa atin ni Jesus.

Ang pagsunod sa Diyos ay nangangailangan ng lakas ng loob—ngunit ang gantimpala ay walang hanggan.